

Omatyöntekijyys perhesosiaalityössä

Omatyöntekijä

- [Sosiaalihuoltolaki 42 §](#)
- Sosiaalihuollon asiakkaalle on nimettävä asiakkuuden ajaksi omatyöntekijä. Työntekijää ei tarvitse nimetä, jos asiakkaalle on jo nimetty muu palveluista vastaava työntekijä tai nimeäminen on muusta syystä ilmeisen tarpeetonta.
- Omatyöntekijän on oltava sosiaalihuollon ammattihenkilöistä annetun lain 3 §:ssä tarkoitettu ammattihenkilö. Omatyöntekijänä saa toimia mainitussa pykälässä tarkoitettun ammattihenkilön sijaan terveydenhuollon ammattihenkilöistä annetun lain 2 §:ssä tarkoitettu ammattihenkilö, jos se on asiakkaan palvelukokonaisuuden kannalta perusteltua. Erityistä tukea tarvitsevan lapsen tai muun erityistä tukea tarvitsevan henkilön omatyöntekijän tai hänen kanssaan asiakastyötä tekevän työntekijän on oltava sosiaalihuollon ammattihenkilöistä annetussa laissa tarkoitettu sosiaalityöntekijä. [\(21.12.2016/1347\)](#)

Erityistä tukea tarvitseva henkilö

Sosiaalihuoltolain 3 §

erityistä tukea tarvitsevalla henkilöllä ja asiakkaalla henkilöä, jolla on erityisiä vaikeuksia hakea ja saada tarvitsemiaan sosiaali- ja terveyspalveluja kognitiivisen tai psyykkisen vamman tai sairauden, päihteiden ongelmakäytön, usean yhtäaikaisen tuen tarpeen tai muun vastaavan syyn vuoksi ja jonka tuen tarve ei liity korkeaan ikään siten kuin ikääntyneen väestön toimintakyvyn tukemisesta sekä iäkkäiden sosiaali- ja terveyspalveluista annetun lain ([980/2012](#)), jäljempänä *vanhuspalvelulaki*, 3 §:ssä säädetään;

erityistä tukea tarvitsevalla lapsella lasta, jonka kasvuolosuhteet vaarantavat tai eivät turvaa lapsen terveyttä tai kehitystä tai joka itse käyttäytymisellään vaarantaa terveyttään tai kehitystään tai joka on erityisen tuen tarpeessa 3 kohdassa mainituista syistä.

Omatyöntekijän nimeäminen

- Nimetään palvelutarpeen arvioinnin jälkeen erityistä tukea tarvitseville henkilöille, jos sosiaalihuollon asiakkuus jatkuu
- Asiakkuuden siirtyessä toisesta kunnasta tai lastensuojelusta sosiaalihuollon asiakkuuteen
- Aikuiselle tai lapselle, huomioiden koko perhe
- Omatyöntekijä voi olla sosiaaliohjaaja tai sosiaalityöntekijä
- Nimetään asiakkaan tuen tarpeen mukaan:

Sosiaaliohjaaja: sosiaalihuollossa yhden tuen tarve, ei laajaa verkostotyön tarvetta

Sosiaalityöntekijä: asiakkaalla on useamman tuen / verkostotyön tarvetta

Omatyöntekijän rooli ja tehtävät

- Sosiaalihuoltolain lain lisäksi myös lastensuojelulaki ohjaa työskentelyä
- Arvioi koko ajan tuen ja palvelujen riittävyyttä; shl / lastensuojelulaki
- Hoitaa itsenäisesti asiakkaan asioita, pitää työparin ajan tasalla
- Tapaa asiakasta
- Tekee palvelupäätökset ja asiakassuunnitelman
- Ajaa asiakkaan asioita ja oikeuksia/lapsen etu
- Voimaannuttaa ja aktivoi
- Kulkee vierellä, varmistelee
- Tuo lapsen ääntä / mielipidettä esiin vanhemmille ja yhteistyökumppaneille
- Koordinoi, edustaa ja toimii

Haasteet

- Asiakkaalle riittävä, oikea ja oikea-aikainen tuki
- Suuret asiakasmäärät
- Työntekijöiden vaihtuvuus
- Omatyöntekijyyden tavoite, mikä se on? Työskentelylle tarvitaan raamit ja tavoitteet
- Sosiaalityö palveluna, onko sitä? Mitä se on?

Kehitettävää, ajattelemisen aihetta

- Menetelmä, teemat, ryhmät, toimintamallit prosessin suunnitelmallisuuteen, selkeä alku ja loppu työskentelylle
- Traumainformoitu työskentely, nepsytyöskentely, työkaluja arkeen
- Voisiko sosiaaliohjaaja omatyöntekijänä saada asiakkaalle sosiaalityön palvelua palvelupäätöksellä. Asiakkaan oikeus päätökseen palvelusta.